

[Edvard Sørensen.]

ning til hinanden på mange områder, at det følte som ganske naturligt, og jeg skal langt fra underkende den betydning, der har ligget i, at den danske regering har forsøgt at føre disse forhandlinger frem.

Når der i den sidste tid er kommet mere fart i arbejdet, skyldes det, som også udenrigsministeren gjorde opmærksom på, at spørgsmålet om eventuel overvejelse af en Atlantpagt kom ind i drøftelserne. Og når man skal bedømme fordelene ved et nordisk forsvarsforbund, sammenholdt med den anden mulighed, der kunne foreligge, er der for mig ingen tvivl om, at et nordisk forsvarsforbund ville være en lykke for de tre nordiske lande, vel at mærke hvis det kunne skabes på de betingelser og med den baggrund for dets effektivitet, vi har drøftet på de nordiske møder.

Såvel udenrigsministeren som det ærede medlem hr. Bomholt har talt om den uenighed, der var ved disse forhandlinger. Jeg vil gerne have lov til at sige, hvad der også er sagt før, at selvom man ikke nåede igennem i disse forhandlinger, så nåede man meget langt i at nærme opfattelserne mod hinanden. Der er her gjort rede for Norges og Sveriges stilling, der er gjort rede for, hvori afstanden bestod: Sverige ønsker et alliancefrit forbund, men under den forudsætning, at vi kan få våben til at udfylde rammerne med. Fra Norges side har man udover dette hævdet, at man også måtte have en mulighed for at kunne få hjælp udefra. Jeg forstår udmærket begge disse standpunkter. Jeg forstår også forskellen, der er kommet frem her, måske ikke mindst på baggrund af de erfaringer, de to lande har gjort under sidste verdenskrig. Man ved i Norge, hvad det betyder ikke at kunne få støtte, hvis et angreb skulle komme. Jeg forstår også Sveriges stilling og ængstelse, men jeg kan ikke se, at der er ret stor afstand mellem standpunkterne, og jeg er enig i de udtalelser, der er fremsat fra tid til anden om, at hvis der havde været lidt mere tid, havde det måske været muligt at nå igennem allerede nu. Min bedømmelse af møderne både i København og Oslo er, at vi er nået meget langt, og at det skridt, der er tilbage, selv om det ser ud til at være principielt, ikke er større, end at der skulle være mulighed for at tage det. Det er også mit håb, at afstanden i standpunkterne må kunne fjernes ved de orienterende forhandlinger, de nordiske regeringer i disse dage fører med de vestlige lande. Det er mit partis stærkeste ønske, at de orienteringer, der foretages, må kunne skabe bag-

grund for, at de nordiske forhandlinger kan genoptages og føres igennem på tilfredsstillende måde for de tre lande. De orienteringer, der foretages, burde kunne overbevise vestmagterne om, at et nordisk forsvarsforbund og ikke et spaltet Norden er i Vestens interesse, og at Vesten på den baggrund indenfor en rimelig tidstermin bør stille de våben til rådighed, der er nødvendige til udfyldning af rammen om et nordisk forsvarsforbund. Skulle — hvad jeg ikke håber — dette mislykkes, må Danmark tage sit ansvar og sin stilling til den da foreliggende situation, men det er mit ønske og mit håb, at det må ske i fortsættelse af de foregåede orienteringer. Jeg vil indtrængende henstille til regeringen, at der under de forhandlinger, der føres — lad dem være kort eller længe —, ikke tabes noget af forståelsen for Danmark og de danske problemer og noget af den goodwill, jeg tror vi har i Vestens lande. Det ville efter vor opfattelse være en ulykke, hvis det skulle ske.

Denne debat, denne orientering for befolkningen mangler i dag klarhed på mange områder, og den kan derfor kun være en station på vejen frem mod det mål, vi stræber imod, et mål, jeg håber der kan samles enighed om i de danske partier, et mål, der giver udtryk for Danmarks vilje til placering i den demokratiske verden, for vor vilje til at lægge vort lod i vægtskålen for at bevare freden, for vor vilje til åbent at vedkende os vort demokratiske ansvar.

Første næstformand (Arnth Jensen): Jeg skal her afbryde forhandlingen; den genoptages kl. 13³⁰.

Mødet udsat kl. 11²⁵.

Mødet genoptaget kl. 13³⁰.

Forhandlingen genoptoges.

Ole Bjørn Kraft: De forhandlinger, der siden september måned har været ført mellem de tre skandinaviske lande om en fælles forsvarsunion, og den debat, der i dag finder sted om de problemer, der rejser sig, først og fremmest for Norge og Danmark, efter at forhandlingerne om unionen, i det mindste indtil videre, er forblevet resultat-